

2022.03.28.

Szakmai előírás

Látássérültek Elemi Rehabilitációs
Szolgáltatói számára

*A rehabilitációs intervencióra
vonatkozóan*

Második, javított verzió

A Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet Elemi Rehabilitációs Módszertani Központjának szakmai előírása a rehabilitációs intervencióra

A REHABILITÁCIÓS INTERVENCIÓRÓL

Az elemi rehabilitációs folyamat és a rehabilitációs intervenció közötti különbség

Az elemi rehabilitációs folyamat során a látássérült személy „... térítésmentesen jogosult az egyéni képességeihez mért legmagasabb szintű önállóság eléréséhez és a társadalmi életbe való visszailleszkedéséhez szükséges alapvető készségek elsajátításához és alkalmazásához szükséges elemi rehabilitációs szolgáltatások igénybevételére.”¹

A korszerű rehabilitációs megközelítés a különféle szolgáltatásokat időben hézagmentes, fogaskerékszerűen egymásba illő, váltakozó súlypontú részfolyamatokként fogja fel, és igyekszik megvalósítani annak érdekében, hogy az éppen szükséges segítség késedelem nélkül, jól összehangoltan érkezzen (Könczei, 2009). Ennek értelmében a különböző szakterületek között nincsen sorrend, mert mindegyik egyformán fontos, és az érintettek aktív közreműködésére épül annak érdekében, hogy a fogyatékos ember elégedett és lehetőleg teljes értékű tagja lehessen a társadalomnak (Falvai-Kovács, 2010).

A fentiekre alapozva az elemi rehabilitációs tevékenységet a szociális segítségnyújtás és a mentálhigiénés támogatás a minél hatékonyabb integráció érdekében egészíti ki.

A látássérült személy az elemi rehabilitációs szolgáltatás keretében az alábbi szolgáltatási modulokat veheti igénybe:

- rehabilitációs felmérés,
- rehabilitációs intervenció,
- funkcionális látásvizsgálat,
- látástréning,
- tájékozódás és közlekedés,
- mindennapos tevékenységek és életvitelt segítő eszközök tanítása,
- kommunikációs és számítástechnikai eszközök használatának tanítása,
- adaptált gépirásoktatás,
- tapintható írás-olvasás-tanítás,
- módszertani tanácsadás látás- és mozgássérült személyeknek
- módszertani tanácsadás beszéd és nyelvi fogyatékos és látássérült személyeknek
- módszertani tanácsadás kortikális látássérült személyeknek
- módszertani tanácsadás látássérült és intellektuális képességzavarral élő személyeknek
- módszertani tanácsadás vakvezető kutyával közlekedő személyeknek
- esetkezelés,

---

¹ 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

- klienskoordináció, valamint
- pszichológiai szolgáltatás.

A rehabilitációs intervenció tehát az elemi rehabilitációs szolgáltatás részeként vehető igénybe, azonban nem kapcsolódik automatikusan egyéb szolgáltatáshoz. Olyan alacsonyküszöbű szolgáltatásról van szó, amely az elemi rehabilitáció eszközeivel alkalmi jellegű segítségnyújtást jelent: támogatja a megváltozott élethelyzethez való legszükségesebb és legalapvetőbb alkalmazkodást. A szolgáltatás időbeli korlátai sem teszik lehetővé az önállóság eléréséhez szükséges készségfejlesztést, csupán – lehetőség szerint – megalapozzák az elemi rehabilitáció további moduljaiba való bevonást.

A rehabilitációs intervenció igénybe vétele

A rehabilitációs intervenció célja a tájékoztatáson túl egy meghatározott, sürgető problémára való gyors reagálás, amely a 490/2020. (XI. 11.) Korm. rendelet szerint jogosult igénybevevő számára valós segítséget nyújt. Ezen túlmenően elősegíti a szolgáltatás hatékonyságába vetett bizalmat, valamint alátámasztja az igénybevevő pozitív változások iránti reményét. Intervenciós szolgáltatás esetén egyidejűleg egy szakember foglalkozik az igénybevevővel, ellenkező esetben már rehabilitációs felmérésről beszélünk, melyhez szerződéskötés szükséges. Ugyanakkor az igénybevevő egy intervenciós alkalom keretében akár több szakemberrel is találkozhat.

A rehabilitációs intervenciót az alábbi szakemberek végezhetik:

- elemi rehabilitációs szakember
- tiflopedagógus minimum egy éves szakmai tapasztalattal
- tiflopedagógus, amennyiben a modulra vonatkozó képzést megkezdte
- pszichológus (min. BA szint)
- mentálhigiénés szakember
- szociális munkás, szociálpedagógus (BA szint)

ELSZÁMOLHATÓ SZOLGÁLTATÁSI ÓRÁK AZ E-LSER RENDSZERBEN ÉS A DOKUMENTÁCIÓ

Elszámolható órák az E-LSER rendszerben

Az igénybevevő számára rehabilitációs intervenció keretében összesen 8 szolgáltatási óra nyújtható, maximum két alkalommal az alábbi tevékenységek közül:

- Az igénybevevő továbbirányítása a megfelelő szolgáltatóhoz a szociális ellátórendszerben.
- Felvilágosítás az igénybe vehető egyéb szolgáltatásokról, az érdekvédelmi szervezetekről.
- Felvilágosítás az igénybevevő számára megállapítható pénzbeli és természetbeni juttatásokról, azok igénybevételek módjáról.

- Felvilágosítás a látássérült specifikus gyógypedagógiai ellátásról.
- Tájékoztatás az igénybevevő alapvető jogairól.
- Az igénybevevő szembetegségéhez leginkább igazodó segítségnyújtási technikák ismertetése a szemészeti lelet értelmezése alapján.
- Az optikai rehabilitáció lehetőségeinek, eszközeinek ismertetése a szemészeti lelet alapján.
- Felvilágosítás a megfelelő látássérült specifikus segédeszközökkel és a látássérült specifikus akadálymentesítési technikákkal kapcsolatban.
- Segédeszköz kipróbálása (pl. optikai segédeszköz).
- Elemi rehabilitációhoz kapcsolódó pszichoedukáció: az igénybevevő felvilágosítása a látássérülés okán kialakult esetleges pszichés zavarokról és azok kezelhetőségéről, és amennyiben szükséges, pszichológiai tanácsadás igénybevételének felkínálása.
- Felismert krízis esetén krízisintervenció biztosítása, szükség esetén az igénybevevő továbbirányítása a megfelelő szakemberhez.
- Útvonaltanítás.
- Önálló életvezetést segítő segédeszközök ismertetése, használatuk betanítása.
- Önálló életvezetést segítő okoseszközök beállításában való segítségnyújtás.
- Kontroll funkcionális látásvizsgálat egyéb rehabilitációs igény nélkül
- Kórházi tartózkodás alatt történő funkcionális látásvizsgálat egyéb rehabilitációs igény nélkül.
- Funkcionális hallásvizsgálat.

A rehabilitációs intervenció keretében rehabilitációs felmérés és moduláris felmérés nem végezhető!

A rehabilitációs intervenció dokumentációja

A rehabilitációs intervencióról minden alkalommal intervenció feljegyzés készül, amely tartalmazza az igénybe vett szolgáltatási órák számát és a nyújtott szolgáltatás tartalmát. A feljegyzést az igénybevevő az aláírásával igazolja.

A feljegyzés mind kézzel, mind pedig elektronikusan felvehető, mindkét formátum elfogadható. A kinyomtatott vagy kézzel kitöltött adatlap a kliensdokumentáció szerves részét képezi.

Amennyiben a funkcionális látásvizsgálat alapján, a bemutatott szemészeti leletnek ellentmondóan kiderül, hogy nem látássérülésről van szó, a rehabilitációs intervenció elszámolható. Kontroll funkcionális látásvizsgálat esetén a vizsgálatról készült látásvizsgálati adatlap a feljegyzés kötelező melléklete, továbbá az E-LSER felületen a foglalkozás leírásánál mindenképp jelölni kell a kontrollvizsgálat tényét, valamint azt is, hogy milyen intervencióra volt szükség (pl. határeseti FLV.).

A rehabilitációs intervenció igénybe vétele előtt minden esetben a látássérült személy adatvédelmi hozzájárulása szükséges.

MELLÉKLET

1. számú melléklet: Rehabilitációs intervenció – Feljegyzés

Jóváhagyta:

Szilaj Zsolt
pályázati igazgató
módszertani vezető

1. számú melléklet

Elemi rehabilitációs szolgáltató logójának helye

Rehabilitációs intervenció – Feljegyzés

Igénybevevő neve:	
Anyja neve:	
Igénybevevő születési helye, ideje:	
Igénybevevő lakcíme, elérhetősége(telefonszám, e-mail):	
1. Igénybe vett szolgáltatási modul:	
Igénybevétel módja:	ambuláns/otthonitanítás
Szolgáltatási órák száma:	
Szolgáltatást nyújtó szakember:	
Dátum:	
Aláírás:	
2. Igénybe vett szolgáltatási modul:	
Igénybevétel módja:	ambuláns/otthonitanítás
Szolgáltatási órák száma:	
Szolgáltatást nyújtó szakember:	
Dátum:	
Aláírás:	

Előzmények (diagnózis, korábbi rehabilitációs modulok, rehabilitációt befolyásoló egyéb tényezők stb.)

.....
.....
.....
.....
.....

1. Rehabilitációs intervenció tartalma (összefoglalva néhány mondatban, a foglalkozás leírása)

.....
.....
.....
.....

2. Rehabilitációs intervenció alkalom tartalma (összefoglalva néhány mondatban, a foglalkozás leírása)

.....
.....
.....
.....
.....

Összegzés, javaslat

.....
.....
.....
.....
.....

Jelen aláírással önkéntesen és kifejezetten hozzájárulok, hogy az elemi rehabilitációs szolgáltatás igénybevétele és eredményessége érdekében indokolt, valamint az ehhez szükséges kapcsolattartás céljából, a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet és a **[FENNTARTÓ NEVE - KITÖLTENDŐ]**, mint Adatkezelők az általam önkéntesen megadott személyes és különleges adataimat kezelje,

jelen aláírással önkéntesen és kifejezetten hozzájárulok, hogy az **NSZI** (székhely: 1138 Budapest, Váci út 191.; Törzskönyvi azonosító szám (PIR): 845935; adószám: 15845931-2-41) alkalmazottjai, megbízottjai az **LSER2021** című pályázati tevékenység keretében, a feladat sikeres ellátásához szükséges mértékben a személyes és különleges adataimba beletekinthessen a látássérült személyek számára elemi rehabilitációs szolgáltatásra jogosulttá vált szervezet és a közöttem létrejött megállapodás teljesítésével összefüggően.

Adatkezelő tájékoztatott, hogy az adatkezelés időtartama alatt bármely időpontban lehetőségem van az adatkezeléshez való hozzájárulásom visszavonására, ami azonban nem érinti a hozzájáruláson alapuló, a visszavonás előtti adatkezelés jogszerűségét.

Kijelentem, hogy jelen hozzájárulásomat az Adatkezelő által előzetesen nyújtott – az adatkezelés céljaira, jogalapjára, időtartamára, a jogorvoslati lehetőségre, és az adatkezelés valamennyi, jogszabályban meghatározott körülményére kiterjedő – tájékoztatás ismeretében teszem.

Kelt.: _____

Szolgáltatást igénybe vevő

.....
Szakember

A program a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet és
az Emberi Erőforrások Minisztériuma
támogatásával valósul meg.

